

SEO/02/03/2023

Warszawa, dnia 2 marca 2023 r.

Sz. P. Marek Suski

Poseł na Sejm RP

**Przewodniczący Komisji do Spraw Energii,
Klimatu i Aktywów Państwowych**

Szanowny Panie Przewodniczący,

Działając w imieniu Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, organizacji zrzeszającej inwestorów oraz wytwórców z sektora odnawialnych źródeł energii, poniżej przekazujemy apel Stowarzyszenia o poparcie poprawek, które zostały przyjęte do *ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw* (druk sejmowy nr 2938, dalej: „Nowelizacja”) w toku prac senackich.

W ramach pisma z dnia 6 lutego 2023 r. skierowanego do Prezesa Rady Ministrów i przekazanego do wiadomości Pana Przewodniczącego, wskazaliśmy na szereg negatywnych skutków wynikających z podważenia wypracowanego w długofalowym procesie oraz w ramach szerokiej grupy interesariuszy kompromisu, opartego na wprowadzeniu odległości minimalnej wynoszącej 500 metrów. Jak wynika z licznych dostępnych analiz, zwiększenie odległości minimalnej do 700 metrów spowoduje radykalną redukcję możliwych do przyłączenia nowych mocy wiatrowych oraz znacząco wydłuży proces powstawania nowych farm wiatrowych, co będzie miało dalekosiężne skutki dla całej polskiej gospodarki.

Powyższe zostało dostrzeżone przez liczne organizacje, takie jak między innymi:

- Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, federację, której członkami są izby gospodarcze, związki pracodawców, stowarzyszenia i fundacje zrzeszające największych przemysłowych odbiorców paliw i energii w Polsce,

- Konfederację Lewiatan, reprezentującą ponad 4000 firm zrzeszonych w 34 związkach branżowych i 20 regionalnych, zatrudniających ponad milion pracowników,
- Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, jedną z największych organizacji pracodawców w Polsce, zrzeszającą 15 organizacji regionalnych i 23 organizacje branżowe,
- Związek Powiatów Polskich, ogólnopolskie stowarzyszenie zrzeszające powiaty i miasta na prawach powiatu, którego celem jest wspieranie idei samorządu terytorialnego, integrowanie i obrona wspólnych interesów powiatów,
- Związek Gmin Wiejskich RP, największą ogólnopolską organizację skupiającą gminy wiejskie i miejsko-wiejskie,
- Amerykańską Izbę Handlową w Polsce, zrzeszającą ponad 300 firm reprezentujących szeroki zakres sektorów, w tym 80 firm z listy *Fortune 500*.

Powyższe ukazuje skalę poparcia dla przywrócenia pierwotnych założeń Nowelizacji po stronie krajowych małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw, przemysłu energochłonnego, zagranicznych inwestorów ze strategicznego kierunku, jaki stanowią Stany Zjednoczone, czy strony samorządowej.

Poparcie dla rozwoju tego sektora OZE w Polsce jest znaczące również w ujęciu ogólnospołecznym, co pokazują liczne wyniki sondaży w tym zakresie, w tym realizowanych na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Z tych ostatnich wynika, że (...) „rozwój lądowych farm wiatrowych w Polsce raczej lub zdecydowanie popiera 85 proc. mieszkańców kraju. 24 proc. mieszkańców Polski zadeklarowało, że mieszka w okolicy lądowych farm wiatrowych. Respondenci z tej grupy pozytywnie oceniają działania władz lokalnych i inwestora farmy wiatrowej na etapie jej powstawania – ponad połowa z nich jest tego zdania (54% ocen pozytywnych wśród badanych mających w swojej okolicy zamieszkania farmy wiatrowe). W ramach analizy ze względu na wiek respondentów można zauważyć, że im przedział wiekowy jest większy tym odsetek ocen pozytywnych jest mniejszy, lecz nadal w najstarszej grupie wiekowej jest to ponad połowa wskazań pozytywnych (58 proc.)”¹.

Mając na uwadze, że dotychczasowe argumenty kierowane przez Stowarzyszenie nie przyniosły zamierzonych rezultatów w postaci przywrócenia odległości minimalnej 500 metrów, w ramach niniejszego apelu odnosimy się do kwestii społecznego oddziaływania Nowelizacji, który to czynnik był przywoływany jako jeden z zasadniczych argumentów stojących za zwiększeniem do 700 metrów przedmiotowej odległości.

¹ Sondaż pracowni Social Changes – 81 proc. poparcia, sondaż IBRiS – 60 proc. poparcia, SW Research – 85 proc. poparcia, opracowane dla Ministerstwa Klimatu i Środowiska przez PBS Sp. z o.o. i BR Sp. z o.o. – 85 proc. poparcia.

Jak wynika z przywołanych analiz, sprzeciw wobec rozwoju energetyki wiatrowej na lądzie w ujęciu społecznym nie stanowi czynnika, który mógłby przełożyć się na zwiększenie poparcia o charakterze politycznym. Przekonanie o tym, że ograniczanie rozwoju tego sektora może przynieść wymierne korzyści wyborcze w szerszym ujęciu jest błędne. Obiektywnym faktem jest, iż dominująca większość społeczeństwa jest za rozwojem lądowych farm wiatrowych.

Zwracamy uwagę, że Nowelizacja w obecnym kształcie będzie miała bardzo duży zasięg społecznego oddziaływania w wymiarze negatywnym. Z analiz Stowarzyszenia wynika, że w przypadku projektów planowanych do realizacji na obszarach o typie zabudowy siedliskowej, która jest dominująca w Polsce, zwiększenie odległości minimalnej do 700 metrów doprowadzi do redukcji pierwotnych założeń w zakresie ilości turbin i tym samym mocy zainstalowanej projektów, wahającej się w przedziale od 55 do 65 %. Powyższe w praktyce oznacza, że znacząca większość nowych projektów wiatrowych w ogóle nie powstanie lub zostanie znacząco okrojona. Jak wynika z analiz Fundacji Instrat, ograniczenie obszaru dostępnego pod inwestycje wiatrowe w poszczególnych województwach w wyniku zwiększenia odległości minimalnej wahać się będzie między 65 proc. a 31 proc².

Co szczególnie istotne w kontekście omawianego wymiaru społecznego, poza oczywistym ograniczeniem potencjału rozwoju tego sektora, należy wskazać, że przywołana zmiana odległości skutkować będzie koniecznością modyfikacji planów zagospodarowania przestrzennego przygotowywanych w związku z trwającym procesem legislacyjnym projektu nowelizacji. Powyższe spotka się z negatywnym odbiorem społecznym w ujęciu lokalnym, w ramach obszarów, gdzie są planowane inwestycje w zakresie elektrowni wiatrowych.

Modyfikacja odległości minimalnej poprzez znaczące okrojenie zakresu realizowanych projektów spowoduje, że beneficjentami rozliczeń z tytułu umów dzierżawy gruntów będą zupełnie inni mieszkańcy gminy. Powyższe wywoła znaczące konflikty społeczne, z dużym prawdopodobieństwem przekreślając możliwości realizacji inwestycji tam, gdzie byłoby to możliwe po zwiększeniu odległości minimalnej. Modyfikacja odległości minimalnej skutkować będzie koniecznością anulowania znaczącej większości przywołanych projektów, a co za tym idzie wypowiedaniem umów dzierżawy i utratą realnych przychodów dla wielu polskich rodzin.

Zwracamy uwagę, że wejście w życie Nowelizacji w obecnym kształcie, w obliczu nadchodzących wyborów stanowi rozwiązanie jednoznacznie niekorzystne. Negatywne oddziaływanie omawianej modyfikacji odległości minimalnej będzie znaczące i nie odnosi się jedynie do szerszego kontekstu

² <https://instrat.pl/500-vs-700/>

związanego z wymiarem ekonomicznym i ograniczoną dostępnością niskoemisyjnej energii, ale również do wymiaru lokalnego.

Mając na uwadze powyższe, apelujemy o podjęcie działań ukierunkowanych na przywrócenie pierwotnych założeń Nowelizacji, czyli możliwości lokalizowania turbin wiatrowych w odległości nie mniejszej niż 500 metrów od zabudowy mieszkaniowej.

Z poważaniem,

Łukasz Zagórski

Prezes Zarządu

Sebastian Kwapuliński

Wiceprezes Zarządu